

ศัพท์สับสน : Cavity ช่อง หรือ โพรง

สมชัย บวรกิตติ
ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์
ราชบัณฑิตยสถาน
สาโรจน์ วรรณพฤษ์*

Cavity^๑ : 1. a hollow place or space, or a potential space, within the body or in one of its organs; it may be normal or pathological. 2. the lesion, or area of destruction in a tooth, produced by dental caries. 3. prepared cavity, one that is produced in a tooth to support and retain the filling material and protect the tooth structure remaining after removal of all carious tissue.

Cavity ที่แปลหรือบัญญัติขึ้นใช้ในทางการแพทย์^{๒,๓} มีทั้งคำว่า ช่อง และ โพรง ซึ่งยังใช้กันสับสน

เมื่อนำไปใช้กับลูกคำ เช่น abdominal cavity, nasal cavity, oral cavity ผู้เขียนจึงลงนำเสนอศัพท์บัญญัติตามนัยรูปคำภาษาไทยในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน^๔ เพื่อพิจารณา

ช่อง^{๕ก} น. ที่ว่างซึ่งเป็นทางเข้าออกได้ เช่น ช่องเขา ช่องหน้าต่าง ช่องลม

โพรง^{๕ข} น. ช่องที่กลวงเข้าไป เช่น โพรงไม้ โพรงจุก

ดังนั้น โดยนัยข้อมูลข้างต้น abdominal cavity น่าจะบัญญัติว่า โพรงท้อง, nasal cavity ว่า ช่องจมูก, oral cavity ว่า ช่องปาก และ pleural cavity ว่า โพรงเยื่อหุ้มปอด

เอกสารอ้างอิง

๑. Dorland's Illustrated Medical Dictionary 30th Edition. Philadelphia : Saunders; 2003. p. 312.
๒. พจนานุกรมศัพท์แพทย์ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี; ๒๕๐๘ หน้า ๒๑-๒๒.
๓. ศัพท์แพทย์ศาสตร์อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ ๓ (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : หจก. อรุณการพิมพ์ ; ๒๕๕๗ หน้า ๖๖.
๔. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์; ๒๕๕๖ หน้า ๓๔๕ (ก), ๘๐๖ (ข).

น. หมายถึง คำนาม

* กรรมการในคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทย์ศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน